

Article opinió - Miquel A. Maria - “Torre virtual, dubtes reals”

Si es compleix la planificació d'AENA i ENAIRE, el mes de març hauria d'entrar en funcionament la nova torre de control virtual de l'aeroport de Menorca. Veurem si realment aquesta previsió es compleix, perquè ara mateix, a tres mesos vista, els dubtes encara són molt grans.

Com que l'alarma per la incertesa d'aquest nou model ha estat abanderada sobretot pel sindicat CCOO, algú podria pensar que ens trobam davant un conflicte laboral, però no és així. El sindicat majoritari dels treballadors de l'aeroport de Menorca en tot cas ha fet d'altaveu d'una preocupació que comparteixen molts tècnics i el personal que haurà de treballar, directament o indirectament, en l'operativa de la torre virtual.

Alerta: s'ha d'entendre que quan parlem d'incertesa sobre la torre virtual no ens referim a la seguretat de la navegació aèria, garantida per uns controls intensos i estrictes a nivell internacional. Del que parlem és de la possibilitat de mantenir el trànsit aeri i de la capacitat de resposta davant imprevists sense aturar-lo.

Un dels principals hàndicaps que observen els tècnics de l'aeroport de Menorca en el cronograma proposat per a l'entrada en funcionament del nou sistema virtual és la falta de temps per adaptar-se al canvi. No discuteixen que la formació teòrica es pugui fer en poc temps, però veuen massa just el temps de transició. Amb el sistema actual, el personal actua de manera gairebé automàtica perquè té els coneixements incorporats per la pràctica diària. Per aconseguir el mateix amb el nou model, necessitaran temps, i és el que no veuen. Tenen por de no poder fer front a la intensitat de la navegació aèria que suporta l'aeroport a l'estiu, quan encara no haurà passat mig any des de l'entrada en funcionament de la torre virtual.

Els tècnics de manteniment plantegen dubtes raonables sobre el temps que necessitaran per resoldre una incidència de funcionament d'algun element central del nou sistema, com per exemple la càmera que donarà visibilitat als controladors. Consideren que els càlculs que maneja l'empresa que instal·la la torre virtual no són gaire acurats, i posen molts interrogants a la resistència a les inclemències del temps d'un equip altament sensible, amb una atmosfera humida i salina com és la de Menorca, on els components metàl·lics en exterior sempre donen problemes.

La insularitat també genera sorpresa. Que es posi una torre virtual a Vigo, que és l'altre aeroport pilot, junt amb Menorca, per a la implementació de les primeres torres virtuals, és comprensible: si a Vigo el sistema falla i un avió no pot aterrar, podrà ser desviat a l'aeroport de Santiago, situat a poc de més de cent kilòmetres, a poc més d'una hora en cotxe. Cap problema per als passatgers. Però, Menorca? Si el sistema falla i durant unes hores els avions no poden aterrar aquí, hauran de ser desviats a Palma o Eivissa. El caos que suposaria allotjar centenars de persones en hotels d'aquestes illes en ple mes d'agost no requereix gaire imaginació...

En realitat, els tècnics no discuteixen que el control virtual sigui el model de futur. Els dubtes que tenen són pràctics i relacionats amb el cronograma d'implantació. Per què tantes presses? Algunes veus consideren que darrere el cronograma ajustadíssim i la pressió perquè entri en funcionament quan abans hi ha una batalla empresarial: les torres de control virtuals de Menorca i Vigo són projectes de dues empreses distintes, adjudicatàries de dos contractes molt golosos. Té sentit pensar que aquestes dues empreses fan una carrera contrarellotge per situar-se davant AENA i ENAIRE com la més capacitada per poder assumir nous compromisos, com la més preparada per desenvolupar les properes torres virtuals que s'hagin de posar en marxa arreu, especialment als grans aeroports com Madrid, Barcelona o Palma. Els beneficis que guanyaran les empreses que guanyin aquesta batalla són xifres amb molts de dígitos.

És possible, és clar, que al final tot funcioni. O no. En qualsevol cas, tot açò posa novament de relleu que les decisions estratègiques per Menorca, és a dir, aquelles que tenen una incidència decisiva en el rumb que segueix la nostra illa, ni es prenen aquí, ni les institucions, empreses i ciutadans de Menorca compten gaire a l'hora de prendre aquestes decisions. El major autogovern que necessitam no és una reivindicació romàntica, sinó l'eina per resoldre aquestes mancances i poder fixar el rumb des d'aquí. D'una manera real, no virtual.